

KULTŪRAS PIEMINEKĻU IZPĒTES, GLĀBŠANAS UN RESTAURĀCIJAS PROGRAMMA

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir kultūras ministra padotībā strādājoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darba mērķis ir palīdzēt kultūras pieminekļu saimniekiem un lietotājiem kvalitatīvā vērtību saglabāšanā, novērst kultūrvēsturisko vērtību degradējošas aktivitātes, kā arī veicināt, lai Latvijas kultūrvēsturiskās vides vērtīgākā daļa būtu vietējās sabiedrības izprasta, novērtēta un aizsargāta kvalitatīvas dzīves telpas sastāvdaļa.

Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programma sniedz atbalstu neatliekamai kultūras pieminekļu glābšanai, kas nodrošina to saglabāšanu ilgtermiņā, un restaurācijai, ko īsteno saskaņā ar kultūras pieminekļu saglabāšanas principiem, kā arī kultūras pieminekļu izpētei, kas dod pamatu kultūrvēsturisko vērtību izpratnei un palīdz nodrošināt piemērotāko saglabāšanas veidu.

Kas var saņemt finansējumu?

Finansējumu var saņemt **juridiska persona** – kultūras pieminekļa īpašnieks vai valdītājs: pašvaldības, komersanti, sabiedriskās organizācijas (biedrības, nevalstiskās organizācijas, nodibinājumi, draudzes).

Kādiem objektiem piešķir finansējumu?

Valsts budžeta finansējumu piešķir **valsts nozīmes** kultūras pieminekļiem, kuri īpašnieka noteiktā kārtībā ir **pieejami sabiedrības apskatei**.

Vietējas nozīmes kultūras pieminekļiem finansējumu var piešķirt izpētes veikšanai nolūkā atklāt jaunas kultūrvēsturiskas liecības vai pilnveidot zināšanas par objektu.

Kādiem darbiem piešķir finansējumu?

Valsts budžeta finansējumu piešķir darbībām, kas tieši saistītas ar kultūras pieminekļa saglabāšanu un atjaunošanu :

- Izpētei;
- Projektēšanai;
- Restaurācijai;
- Neatliekamai saglabāšanas, konservācijas vai remonta darbu īstenošanai;
- Projekta autoruzraudzībai;
- Materiālu iegādei, ko izmanto kultūras pieminekļa saglabāšanai;
- Tehnikas nomai, kas nepieciešama saglabāšanas darbu īstenošanai;
- Neatliekamiem pagaidu glābšanas darbiem, kas novērš objekta bojāšanos.

Finansējumu nevar piešķirt objekta uzturēšanai un kopšanai, kas ir ikviena kultūras pieminekļa saimnieka atbildība.

Kritēriji finansējuma piešķiršanai

Finansējuma pieteikumus izvērtē un lēmumus par finansējuma piešķiršanu pieņem, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- Paredzētie darbi ir valsts nozīmes kultūras pieminekļa neatliekama glābšana;
- Kultūras piemineklis ir pieejams sabiedrībai, ir izstrādāts objekta izmantošanas un apsaimniekošanas plāns;
- Paredzētos darbus īsteno, maksimāli saglabājot objekta autentiskumu un oriģinālo substanci – lieto autentiskas (oriģinālajām atbilstošas vai pietuvinātas) saglabāšanas metodes un materiālus;
- Darbus īsteno sertificēti speciālisti ar pieredzi kultūras pieminekļu saglabāšanā;
- Informācija par kultūras pieminekļa īpašnieka vai lietotāja plānoto ieguldījumu vai citu līdzfinansējumu;
- Iesniegta pilnvērtīga finansējuma piešķiršanas izvērtēšanai nepieciešamā dokumentācija.

Kā pieteikties finansējumam?

Valsts budžeta finansējumu kultūras pieminekļu atjaunošanai administrē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Lai pieteiktos finansējumam, jā sagatavo pieteikums, kurā iekļauj:

- Aizpildītu iesnieguma veidlapu (pieejama Inspekcijas tīmekļa vietnē www.mantojums.lv);
- Īpašumtiesību apliecinājošu dokumenta kopiju;
- Defektu aktu vai citu dokumentu (izpēte, apsekojums, rekomendācijas), kas apliecina situāciju objektā un paredzēto darbu nepieciešamību;
- Paredzēto darbu aprakstu;
- Detalizētu tāmi, kas sagatavota atbilstoši būvnormatīvu prasībām;
- Situāciju un objektu raksturojošus attēlus;
- Informāciju par īpašnieka noteikto kārtību par objekta pieejamību sabiedrības apskatei, kā arī objekta izmantošanu un apsaimniekošanu.

Pirms iesnieguma sagatavošanas aicinām konsultēties Inspekcijas reģionālajās nodaļās, lai precizētu objektu statusu, veicamo darbu prioritāti un pieteikuma saturu.

Iesakām iesniegt pēc iespējas plašāku informāciju par plānotajiem darbiem un to izmaksām.

Kad pieteikties finansējumam?

Finansējuma pieteikumus var iesniegt visu gadu. Ņemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus, kā arī kultūras piemineklim nepieciešamu pārdomātu un nesasteigtu rīcību, finansējuma pieteikumus iesakām iesniegt ne vēlāk kā līdz katra gada 1.septembrim.

Finansējuma piešķiršana

Saņemto pieteikumu izvērtē Inspekcijas vadītāja īpaši šādam nolūkam izveidota komisija. Pirms pieteikuma nodošanas komisijai, pārbauda tā atbilstību administratīvajiem kritērijiem un pievieno kultūras mantojuma ekspertu un Inspekcijas reģionālo nodaļu atzinumu.

Ņemot vērā valsts budžeta ierobežotās iespējas un finansējuma pieprasījumu skaitu, piešķirtā finansējuma apjoms var atšķirties no pieprasītā, pamatojoties uz ekspertu vērtējumu par atbilstību finansējuma piešķiršanas kritērijiem.

Inspekcija par pieņemto lēmumu pieteikuma iesniedzēju informē atsevišķi, nepieciešamības gadījumā lūdzot precizēt tāmi atbilstoši piešķiruma summai. Finansējuma līgums jānoslēdz 15 darba dienu laikā pēc līguma projekta nosūtīšanas finansējuma saņēmējam, ja nav noteikts cits termiņš.

Finansējumu pārskaita objekta īpašnieka vai valdītāja kontā **Valsts kasē**.

Finansējuma apgūšana un atskaišu iesniegšana

Piešķirtais finansējums jāapgūst līguma noslēgšanas gadā. Līguma termiņu uz nākamo gadu pagarināt nevar.

Finansējums jāapgūst, ievērojot izmaksu samērību ar atbilstošām izmaksām tirgū, nepieciešamības gadījumā veicot publiskā iepirkuma procedūru.

Pirms darbu uzsākšanas jā konsultējas ar Inspekcijas reģionālo nodaļu, vai darbu veikšanai nepieciešama Inspekcijas atļauja.

Lai saņemtu darbu atļauju, Inspekcijā jā iesniedz iesniegums un informācija par plānotajiem darbiem un to veikšanas metodēm.

10 dienas pirms darbu uzsākšanas, kā arī pēc darbu pabeigšanas par to jā informē Inspekcijas reģionālā nodaļa.

Ja pēc līguma noslēgšanas neparedzētu apstākļu dēļ mainās darbu apjoms vai veids, izmaiņas jā saskaņo Inspekcijā.

Darbu izpildes gaitā Inspekcijas pārstāvji var apmeklēt objektu vai lūgt īpašnieku sniegt informāciju par darbu norisi objektā.

Pēc darbu pabeigšanas Inspekcijā jā iesniedz atskaite, kurā iekļauj:

- Aizpildītu atskaites veidlapu;
- Veikto darbu aprakstu un lietotās metodes;
- Dokumentu kopijas, kas apliecina veiktos darbus (piemēram, līgums, darbu pieņemšanas –nodošanas akts, maksājuma uzdevumi, u.c.);
- Objektu, darba procesa un paveiktos darbus atspoguļojošus attēlus;
- Informāciju par iepirkumu procedūru;
- Vienu dokumentācijas eksemplāru (piemēram, apsekojums, izpēte, atzinums), ja tāda ir gatavota finansējuma apgūšanas procesā.

Pēc pārskata saņemšanas Inspekcijas reģionālo nodaļu inspektori apmeklēs objektu, lai pārbaudītu paveiktos darbus un to kvalitāti.

Viens no valsts finansiālā atbalsta mērķiem ir ne tikai piešķirt līdzekļus konkrētu darbu veikšanai, bet arī veicināt labās prakses apgūšanu, tādēļ paveiktajam jābūt paraugam un iedvesmai arī citiem kultūras pieminekļu saimniekiem.

INFORMĀCIJA:

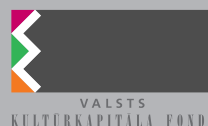
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

Pils ielā 20, Rīgā, LV 1050

www.mantojums.lv

[www.twitter.com/mantojums](https://twitter.com/mantojums)

www.facebook.com/

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, 2014.

Izdevums tapis ar Valsts Kultūrkapitāla fonda finansiālu atbalstu.

